

OIK-10 Keinänen Juho(UM), Männistö
Esko, Ruotsalainen Mika(UM)

20.12.2019

KÄYTTÖ RAJOITETTU
PYYDETÄÄN VAITELIAISUUTTA
Vaiteliaisuuspyyntö, kunnes asiasta
neuvoston päätös.
Neuvoston päätös 27.2.2020.
Vaiteliaisuuspyyntö kumottu 20.10.2020.

Asia

**EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Itäisen Välimeren tilanteen vuoksi
asetettavat rajoittavat toimenpiteet**

Kokous

U/E/UTP-tunnus

UTP 13/2019 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston alaisessa työryhmässä on avattu käsittely jäsenvaltion ehdotuksesta rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) kohdentamisesta viiteen henkilöön ja kahteen yhteisöön, jotka ovat vastuussa hiilivetyjen etsintään ja tuotantoon liittyvästä poraustoiminnasta, johon Kypros ei ole antanut lupaa. Kyseessä olisivat ensimmäiset listaukset sen jälkeen, kun ulkoasiainneuvosto hyväksyi pakotejärjestelmän 11.11.2019.

Ehdotuksen käsittely avattiin ulkosuhdeneuvosten työryhmässä (RELEX) keskiviikkona 18.12.2019 ja käsittely jatkuu tammikuussa 2020.

Suomen kanta

EU:n tulee osoittaa Kyprokselle solidaarisuutta sekä lähettää Turkille vahva viesti itäisen Välimeren poraustoiminnan keskeyttämiseksi Kyproksen tuntumassa. Suomi pitää tärkeänä, että pakote-ehdotusten poliittiset, taloudelliset ja oikeudelliset vaikutukset punnitaan huolellisesti ennen päätöksentekoa. Pakotteiden mahdollisessa asettamisessa tulee edetä vaiheittain sekä yhdistää pakotekeinojen rinnalle diplomaattiset ponnistelut.

Pääasiallinen sisältö

Turkin poraukset itäisellä Välimerellä

Turkin kesällä 2018 aloittama merenalaisten hiilivetyjen koeporaustoiminta sekä seisminen kartoitus Kyproksen tuntumassa on jatkunut. Joulukuun puolivälissä yksi porausalus jatkaa koeporauksia Kyproksen eteläpuolella lohkolla, jonka oikeudet Kypros on myöntänyt ranskalaiselle Totalille ja italialaiselle ENI:lle. Toinen porausalus on sijoittunut Kyproksen itäpuolelle Turkin miehittämän alueen edustalle, aivan Kyproksen aluemerirajan tuntumaan. Turkki ei ole EU:n useista vaatimuksista huolimatta perääntynyt koeporaustoimistaan.

Turkki ja Libyan yhtenäishallitus allekirjoittivat 27.11 maiden välisiä merirajoja koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan, mikä on edelleen lisännyt jännitteitä itäisellä Välimerellä. Kreikka ja Kypros ovat protestoineet voimakkaasti meriraja-pöytäkirjaa vastaan. Ne katsovat sen loukkaavan Kreikan ja Kyproksen suvereniteettia ja rikkovan kansainvälistä oikeutta. Pöytäkirja ja siihen liittyvät Turkin laajat talousvyöhykevaatimukset jättävät huomiomatta sekä Kyproksen että Kreikan oikeudet (erityisesti saarten, kuten Kreetan osalta) merivyöhykkeisiin kyseisillä alueilla. Eurooppa-neuvosto ilmaisi viimeksi 12.12. päätelmissään solidaarisuutensa Kyprokselle ja Kreikalle Turkin viimeaikaisia toimia kohtaan.

Pakotteiden sisältö pääpiirteissään

Marraskuussa hyväksytty pakotejärjestelmä mahdollistaa matkustusrajoitusten ja varojen jäädytyksen kohdentamisen henkilöitä ja yhteisöjä kohtaan, jotka ovat vastuussa hiilivetyjen etsintään ja tuotantoon liittyvästä poraustoiminnasta itäisellä Välimerellä, johon Kypros ei ole antanut lupaa ja jota harjoitetaan sen aluemerellä, talousvyöhykkeellä tai mannerjalustalla. Pakotelistattujen henkilöiden maahantulo ja kauttakulku EU:n jäsenvaltioihin kiellettäisiin. Lisäksi rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden ja yhteisöjen EU:ssa olevat varat jäädytettäisiin ja näille olisi kiellettyä luovuttaa varoja tai muita taloudellisia resursseja.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/OIK-10 Juho Keinänen, p. 0295 351 979
 UM/EUR-40 Esko Männistö, p 0295 350 579
 UM/EUR-40 Mika Ruotsalainen, p. 0295 350 305

EUTORI-tunnus

EU/2019/1288, EU/2019/1289

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
